

ชื่อเรื่อง รายงานการพัฒนารายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม
จริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
โดยใช้สื่อประสม ชุด พัฒนาคุณธรรมนักเรียน สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัย นางบังอร ชาววัง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานศึกษา โรงเรียน บ้านโนนเมือง อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ

ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและพัฒนาสื่อประสม ชุด พัฒนาคุณธรรม
นักเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่า
ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียนกับหลังเรียนสื่อประสม 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่อ
ประสมกับกลุ่มที่เรียนตามปกติไม่ใช้สื่อประสม 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
ด้วยสื่อประสม และ 6) เพื่อศึกษาผลการประเมินคุณภาพสื่อประสมชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอน การวิจัยครั้งนี้ใช้
กระบวนการวิจัยรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน
คือ ขั้นตอนที่ 1 สำรวจวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน / ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลสรุปร
วมการพัฒนารายงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 1) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2554 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนเมืองและโรงเรียนบ้านหัวตะพาน จำนวน
44 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555
เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนเมือง จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
บ้านท่ายางชุม จำนวน 12 คน เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้มาโดยโดยการ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) โดยใช้โรงเรียนและห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม 3) ครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย 1) สื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย หนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาคุณธรรม และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จำนวน 22 เรื่อง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม จำนวน 1 ฉบับ 40 ข้อ 3) แบบสอบถามสำรวจสภาพปัญหาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม จำนวน 1 ฉบับ 4) แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาคุณธรรม จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) จำนวน 1 ฉบับ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) t-test แบบ Dependent Sample และ t-test แบบ Independent Sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ทดลองใช้ภาคสนาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีประสิทธิภาพ 83.97/82.56 ส่วนผลการทดลองใช้จริงกับนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 มีประสิทธิภาพ 87.54/85.63 ตามลำดับ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทดลองใช้ภาคสนาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เท่ากับ 0.6900 ส่วนผลการทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7336 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.50 หรือร้อยละ 50

3. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ปกติโดยไม่ใช้สื่อประสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับ

“มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.67$; $SD = 0.59$)

6. ครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนประเมินคุณภาพสื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในส่วนหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาคุณธรรม มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.75$; $SD = 0.51$) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มีคุณภาพอยู่ในระดับ “ดีมาก” ($\bar{X} = 4.80$; $SD = 0.43$) ตามลำดับ

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้สื่อประสม ชุดพัฒนาคุณธรรมนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาคุณธรรม และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตามเกณฑ์ เมื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามวัย นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป